

[Udenrigsministeren]

forum, som vi ved ikke giver nogen resultater.

Lad os se et dagsordensforslag fra hr. Svend Auken med de to ændringer, så er jeg sikker på at vi i bred enighed i dette ting vil kunne udtrykke os i fællesskab om et meget vigtigt emne, som egentlig er alt for vigtigt til at blive brugt i en indenrigspolitisk leg.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg forstår udmærket godt, at udenrigsministeren vil have ændret punkt 4, sådan som han foreslår, for dermed gøres hele dagsordenen totalt inoperativ.

Appellere til nedrustningskomiteen om at intensivere arbejdet, Herren se i nåde til os! Det har De Forenede Nationers generalforsamling nu gjort netop i det her spørgsmål om et altomfattende prøvestop i de sidste 7-8 år. Hvert eneste år er der blevet vedtaget en eller to eller tre resolutioner, hvori man har appelleret til nedrustningskomiteen om at intensivere sit arbejde for et atomprøvestop, og hver eneste gang er det løbet ind i, at stormagtsinteresserne konfronteres.

Der ligger faktisk forslag fra Sovjetunionen, forslag fra Sverige, to helt forskellige lande – og jeg skal slet ikke udtale mig om kvalitet eller mangel på kvalitet – om en sådan aftale. USA har haft det standpunkt, at det vil man ikke forhandle om; man vil forhandle kontrol og ikke noget andet. Ingen magt udefra kan pålægge nedrustningskomiteen at gøre det ene eller det andet, den er suveræn, og den slags appeller, enten de kommer fra det danske folketing eller fra FN's generalforsamling, er totalt magtesløse.

Det, der er tale om her, er, at de alliancefri lande i FN, en meget stor del af dem, har taget et initiativ for at prøve at bringe situationen ud af dødvandet, det dødvande, som nedrustningskomiteen og stormagtsmodsetningerne dér har hensat situationen i, og bruge 1963-traktatens revisionsbestemmelser til at få indkaldt en konference for at lægge et pres både på USA og på Sovjetunionen og på England, de tre signatarmagter, som samtidig er atommagter. Det er det, det drejer sig om, og hvis vi ikke bruger det instrument og går ind i det instrument, så er det her bare en helt løs snak, en råben i ørkenen og ikke noget som helst andet, på samme måde som

der er blevet råbt i ørkenen så mange gange i De Forenede Nationer.

Derfor vil jeg meget stærkt anbefale, at man fastholder ordlyden i dagsordenens punkt 4.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Det blev under udenrigsministerens sidste indlæg tydeligt, at der ud over den forskel i opfattelse, som jeg gjorde opmærksom på før, også er den opfattelsesforskel, hvad angår punkt 4, at udenrigsministerens forslag var tænkt som et alternativ til indkaldelse af konferencen ifølge 1963-traktaten.

Det, der er brug for, er, overalt, hvor det er muligt, at søge dette resultat opnået. Som udenrigsministeren rigtigt gjorde opmærksom på, stillede vi ved sidste generalforsamling i FN det forslag, at der nu skulle føres forhandlinger i Genève, men der er jo sket det, at amerikanerne totalt har blokeret den mulighed. Det australske formandskab under konferencen har gentagne gange forsøgt at få forhandlingerne i gang, men amerikanerne har blankt afvist den mulighed.

Så længe denne blokering består, må det derfor være rimeligt, som hr. Lasse Budtz gør opmærksom på i sin dagsorden, at Danmark, regeringen, forpligtes til at undersøge eller arbejde aktivt for indkaldelsen af en konference om indgåelsen af et altomfattende prøvestop efter reglerne herom i 1963-traktaten.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg var glad for udenrigsministerens indlæg her i sidste omgang. Jeg synes, det klargjorde nogle ting. Det klargjorde vel også, at afstanden i synspunkter reelt ikke er nær så stor, som det kunne synes efter nogle af indlæggene i første omgang.

Ikke mindst vil jeg da gerne understrege, hvad udenrigsministeren sagde, at det, der skilte os, var ikke det, der stod under punkt 2 i dagsordenen, nemlig kritikken af, at USA havde fortsat sine prøvesprængninger. Det synes jeg især er interessant i lyset af den debat, der har været i dag, hvor netop det synspunkt, at den forelagte dagsorden var for kritisk i forhold til USA, er blevet så stærkt fremhævet. Det er altså heller ikke